

Predsednik opravičuje trošenje - Anglija odbila Italijo

Ob ogromnem "Boulder Dam" dokazoval predsednik, da denar, ki se porablja za javna dela, ni izgubljen. — Manjši projekti javnih del so ravno tako koristni in potrebni kakor veliki. — Industrija bo morala pričeti zaposlovati brezposelne.

Boulder City, Nev. — Na silovite napade, ki jih bruha zadnje mesece republikansko-kapitalistično časopisje proti programu religijoznih javnih del, kateri se je podvzel na pobudo predsednika Roosevelta, je do predsednika Roosevelta, je odgovoril predsednik pretekli ponedeljek v svojem govoru, ki ga je imel ob takozvanem Boulder Dam na svojem potovanju preko Amerike.

Ta konstrukcija, Boulder Dam, ki tvori pravi čudes moderne tehnike in kaže človeški um v vsej njegovi veličini, je tvorila primerno ozadje za predmet predsednikovega govora. Izgotovljen je bil namreč na vladne stroške in predsednik je pri tem pokazal, da je ta "Dam" živi dokaz, da denar, ki ga vlada porabi za javna dela, ni nikakor zapravljane na račun davkoplačevalcev, kakor to trdijo nasprotniki, marveč se rentira v tisočeri meri.

Odgovoril je predsednik na napade nasprotnikov, ki očitajo da se petmilijardni sklad za javna dela porablja za graditev neznatnih projektov, ki ne bodo imeli stalne vrednosti, s tem, da je povdaril, da so neznatnejša dela ravno tako važnosti v svojem področju, kakor so ogromne konstrukcije, kot na pr. Boulder Dam. "Ali moremo trditi," je dejal predsednik, "da je gradnja velikega zidnega poslopja za višjo šolo, ki bo stala dva milijona, koristen strošek, nasprotno pa, da je zgraditev malega lesenega šolskega poslopja za \$10,000 zapravljivost? Ali bi bilo pravično, da bi odobrili graditev velikega mestnega bulevarda, odbili pa izboljšanje blatne ceste s farm v mestu?"

Povdarjal je predsednik, da je skozi celo ameriško zgodovino vlada podpirala javna dela. Tekom zadnjih dveh let je vlada ta program samo pospešila. To je bilo potrebno predvsem vsled tega, da se nudi zaslužek milijonom moških in žensk, katerih zaslužek je bil uničen zaradi brezobzirnosti ekonomskega sistema zadnje generacije. Ti izdatki za taka dela niso nikakor zapravljane, marveč nudijo pomoč velikim množicam. Poživijo industrijo in trgovino, denar spravijo v cirkulacijo, kredit se razširi in finančni in industrijski ustroj pride do novega življenja in novega delovanja. S tem, da se zaposli delavstvo in uporablja material ob času, ko je privatna zaposlitev ni storila svoje dolžnosti, se spravi v službo celega naroda energija, ki bi se drugače izgubila.

Povdaril pa je predsednik tudi, da se trošenje vladnega denarja za javna dela bliža svojemu koncu in da bo morala privatna industrija prevzeti breme, da bo znižala armado brezposelnih.

PROTI RADIKALCEM

Dva predloga v načrtu za prihodnji kongres.

Washington, D. C. — Dve močni skupini ste tukaj na delu, da prisilite kongres v njegovem prihodnjem zasedanju, da bo sprejel zakone za pobijanje komunistične propagande. V načrtu sta dva predloga namreč takozvani Tydings-McCormack in drugi, takozvani Kramer predlog. Prvi označuje za zločin ščurvanje vojakov in mornarjev k uporabi v drugi določa, da je podvržen kazni tisti, ki bi zagovarjal prevrat ameriške vlade nasilnim potom.

PRESEDNIK SE JE "IZGUBIL"

Las Vegas, Nev. — Med svojim postankom na potovanju proti zapadu si je hotel predsednik Roosevelt ogledati bližnje CCC taborišče, ki leži v gorovju. Odpeljal se je tja z Mrs. Roosevelt in z Mr. Hopkinsom. Na nepojasnen način pa je njih avto vzel naporno pot, in sicer slučajno eno, ki je med najbolj nevarnimi. Pot je ozka, peščena in se vije med prepadi, in se je avtomobilisti ognejo, ako le morejo. Šli so že precej daleč, ko so opazili pomojo, in potrebna je bila skrajna previdnost, da je mogel avto nastopiti povratno pot. Končno so prispeli nazaj na postajo, kjer je čakal predsednika njegov poseben vlak preko dve uri. Predsednik se je smejal nad celim nevarnim doživljanjem, dočim je kazala njegova soproga bolj resen obraz.

PRIZNAL USODEN POŽIG

Chicago, Ill. — Poročano je bilo včeraj, da je v hiši na 558 W. Taylor st. izbruhnil v nedeljo ponoči požar, kateri je prišel z eksplozijo v kleti in v katerem je izgubilo življenje pet oseb. V ponedeljek je nato še drugih pet oseb podleglo požarom, da je tako deset mrtvih vsled tega požara. Zagonetnost, kako je požar nastal, se je pojasnila, ko je Frank Vitale, ki je imel v pritličju grocerijsko trgovino, po dolgem zasliševanju v torek zjutraj priznal, da ga je on povzročil, in sicer z namenom, da bi lahko kolektal zavarovalnino na blago v trgovini, ki bi ga požar uničil. V to svrhu je najel nekega moškega, kakor je izjavil, kateremu je obljubil za njegov čin \$100. Ta moški je polnil klet s pet galoni benzina ter zažgal, na kar je sledila eksplozija.

Katoliški Slovenci, oglašajte svoje prireditve v "Amerikanskem Slovencu"!

LIGA IMA NOV NAČRT

Mussoliniju bo predloženo neugodno priporočilo.

Zeneva, Švica. — Tekom par dni ima svet Lige narodov izdelati nov načrt za preprečitev spora med Italijo in Abesinijo. Kakor se doznava, bo ta načrt še manj ugoden za Italijo, kakor so bili vsi prejšnji načrti in katere je Mussolini odbil. Verjetno je torej, da bo enako odklonil tudi ta načrt, razen, ako se ni zadnje dni izpametoval, ko ga je zapustila Francija. Poleg drugega se bo menda v načrtu tudi priporočalo, naj se skliče svetovna konferenca, na kateri bi se določila bolj enakomerna razdelitev surovin. Na tako konferenco, bi bile brez dvoma povabljene tudi Zed. države.

POTNIKI REŠENI S PONE-SREČENEGA PARNIKA

New York, N. Y. — Brez vsake zmede in panike se je izvršilo reševalno delo na parniku Rotterdam ki je nasedel na morske čeri med viharjem 40 milj daleč od otoka Jamaica. Neki angleški parnik, Ariguani, je sprejel 460 potnikov in 250 oseb moštva ponesrečenega parnika. Kakor govore poročila po brezzičnem brzojavu, je nasedel parnik tako narahlo, da mnogo potnikov sunka niti občutilo ni. Male ribiške ladje pa se se kmalu pričele zbirati okrog nasedlega parnika, na kar je prišel na pomoč tudi omenjeni angleški parnik.

NEPRIJETNO ZA AVSTRIJSKO VLADO

Salzburg, Avstrija. — Kakor znano, je avstrijska vlada vneto zaveznica Italije, dasi se v tem avstrijsko ljudstvo z njo ne strinja in včasih se pripeti, da ljudstvo da izraza svojim čustvom. Tako se je pretekli ponedeljek vršila v tukajšnjem mestu proslava odkritja nekega spomenika. Ob tej priliki je nastopil kot govornik tudi artilerijski general Wallusek, kateri je s svojim govorom spravil vladne kroge v veliko zadrževanje. Izrekel je namreč besede, da je Italija največja izdajalka, kar jih pozna zgodovina. Oblasti so nato kmalu zaključile program.

DOLŽNOST HIŠNIH LASTNIKOV

Chicago, Ill. — Predsednik mestnega zdravstvenega odbora, dr. Bundesen, je izdal pretekli ponedeljek svarilo lastnikom stanovanjskih hiš, da se s 1. oktobrom prične doba kurjenja. V zadnjih hladnih dnevih je prišlo na omenjeni urad več pritožb najemnikov stanovanj. Bundesen opozarja, da mora biti po mestnih predpisih temperatura v stanovanjih najmanj 68 stopinj med 8:30 zjutraj in 10:30 zvečer.

ITALIJA IZGNALA AMERIKANCA

Rim, Italija. — 19 letni ameriški bogataš James Donahue je moral pretekle ponedeljek pod orožniško patroljo preko meje v Francijo, ker si je privoščil nevarno šalo, da je v Rimu skozi okno svojega stanovanja zaklical na ulico "Viva Etiopia!" Njegovi prijatelji sicer trdijo, da je bila to le otroška šala, a fant je kljub temu moral iti.

KRIŽEM SVETA

Moskva, Rusija. — Ameriški senator Lewis je v svoji bolezni, pljučnici, prestal nevarno krizo in se njegovo stanje stalno izboljšuje. Zdravniki pričakujejo, da bo tekom enega tedna ali desetih dni že toliko boljši, da bo lahko nadaljeval svoje potovanje po Rusiji.

London, Anglija. — Ameriško-litvinski letalec F. Waitkus, ki je preletel Atlantik, a se mu je na Irskem razbil aeroplan pri prisilnem postanku, je v ponedeljek nadaljeval svojo pot na Litvinsko v potniškem aeroplanu preko Berlina.

Klajpeda, Litvenija. — Volitve v tukajšnje zbornice, ki so bile proglašene za preteklo nedeljo, so se morale podaljšati še v ponedeljek. Rezultati se najbrž ne bodo izvedeli čeli teden dni. Med volitvami je vladal mir.

Vatikan. Papež Pij se je po počitnicah, ki jih je preživel dva meseca v svoji letoviški palači Castel Gandolfo, povrnil v Vatikan pretekli ponedeljek, in sicer v najboljšem zdravju.

OBSOJEN UMORA SVOJE ŽENE

Worcester, Mass. — Od potoke je bil spoznan krivim je na ta način iznebil in lahko umora prvega reda Newell Sherman, da je potopil svojo obsojenico Alice. Obdolžba proti njemu se je glasila, da je namreč prevrnil. Dogodek se je lašč prvrnil čoln, v katerem pripetil 20. julija.

ZVEZA S FRANCIJO

Anglija se pripravljena pogajati z Italijo le potom Lige narodov. — Francija in Anglija postali zaveznici.

London, Anglija. — Nepričakovani preokret v Zenevi, ko je Francija zapustila svoj najnovejšo zaveznico, Italijo, in se postavila na stran Anglije, je Mussoliniju neprijetno zmešal štrono v njegovih načrtih in tako skuša zdaj na novi podlagi zadobiti trdnjše stališče. Njegovi odposlanci so se spravili na delo, da poizkusijo s privatnimi pogajanjimi odtujiti Francijo in Italijo.

Pri tem poskusu Italija doslej nima sreče. Dino Grandi, tukajšnji italijanski poslanik, je v ponedeljek obiskal angleškega zunanjega ministra, a je baje dobil odgovor, da se Anglija ne bo drugače pogajala z Italijo kakor le potom Lige narodov, češ, da sedanji spor ne obstoja med Anglijo in Italijo, marveč med Ligo in Italijo.

Nasprotno pa se zveza med Francijo in Anglijo čimdalje bolj krepi. Anglija je v posebnih notih vprašala francosko vlado, ali se lahko zanese, da bo Francija stala ob strani Anglije, ako bi bilo njeno brodogovje napadeno od italijanskega v Sredozemskem morju. Odgovor Francije uradno sicer še ni znan, vendar pa se domneva, da je ugoden in da daje povrh še Angliji pravico, da se njeno brodogovje lahko poslužuje francoskih pomorskih postojank v Sredozemskem morju.

je bila njegova žena, da bi se je na ta način iznebil in lahko poročil neko Esther Magill. Obsojenec je trdil, da je neženjo Alice. Obdolžba proti njemu se je glasila, da je namreč prevrnil. Dogodek se je lašč prvrnil čoln, v katerem pripetil 20. julija.

Iz Jugoslavije.

Neprevidnost voznikov in šoferjev kriva številnih prometnih nesreč: Na Gorenjskem sta srečno ušla smrti dva neprevidna vozača, dočim se je na komaj odprti novi cesti na Štajerskem zgodila hujša nesreča.

Sreča v nesreči

Škofja Loka, 12. sept. — Včeraj popoldne sta se odpejala z motorjem v Selško dolino slaščičar Franc Sink, v prikolici je pa sedel Anton Porenta, oba iz Binklja. Srečno sta vozila navzgor, bolj tragična je pa bila voznja navzdol. Tam, kjer se odcepi od glavne ceste stranske pot proti Trnju, se je pred njima nenadoma pojavil kmečki lojterski voz, namenjen na Trnje po otavo. Na vozu sta sedela posestnikov sin Jože Svojsak in neki delavec, konja je pa vodil voznik Janez Ojsterc, ki je od strahu kar odrevenel, ko je videl, da drvi motorno kolo naravnost v konja. — Nesrečo ni mogel nihče več preprečiti. Motorno kolo je vrglo po tleh in mar zlomilo nogo. Sink in Porenta sta v trenutku zletela s svojih sedežev in po srečnem naključju priletela preko konja in voza na drugo stran v mehko travo. Seveda, nista ostala popolnoma nepoškodovana, a hudega jima ni bilo preveč. Srečo sta namreč imela, da nista priletela v kanalske cevi in ograjo, kjer bi se bila prav gotovo ubila. Konja so pa morali radi poškodb na mestu ubiti. Motorno kolo, ki je bilo še v polnem pogonu, je pa zdiraljo samo naprej. Odbilo se je od voza in zdrčalo preko ceste in travnika naravnost v tam nahajajoči se kozolec, kjer je običajlo na pol razbito. Onim na vozu se ni pripetilo ničesar, razen strahu, katerega je največ užil voznik Ojsterc, ki dolgo časa niti spregovoriti ni mogel.

Grozilna pisma

Nekateri požari v mariborski okolici, se redno pojavljajo vsako nedeljo in vsi so bili že naprej napovedani z grozljivimi pismi. Sedaj poročajo, da so začeli prejemati takapisma tudi posestniki v Razvanju, ki so sedaj vsi v strahu pred požigalci. Oblasti poizvedujejo, odkod bi ta pisma izvirala, pa ne morejo ugotoviti pravega izvora.

Smrtna kosa

V mariborski bolnici je umrl Ivan Orthaber, višji poštni kontrolor star 50 let. — V Rogoznici pri Ptujju je umrla Marija Kovačič, zasebnica stara 55 let. — V Sevnici ob Savi je umrl Franc Hribar, priljubljen zobozdravnik, ki je zlasti revnim pacientom veliko pomagal.

Redek slučaj

Marko Jernej, organist v Mengšu, se lahko pohvali z lanskim pridelki. Pol košare jabolk je prihranil od lanske letine, ki so še ravno taka, kot bi bila ravno utrgana z drevesa. Hranil jih je v kleti, ne da bi pri tem uporabljal kake umetne hladilne naprave.

V misijone

Dne 11. septembra se je v Benetkah ukrcal na ladjo slovenski misijonar Andrej Majcen. Odpeljal se je v misijone na Kitajsko.

Proslava slovenskih apostolov

Na prav slovenski način so se bila slovesno otvorjena v Ljubljani proslavili meseca septembra 1050 letni spomin slovenskih apostolov sv. Cirila in Metoda. Zaključek slovesnosti in slavnostna razsvetljavanja je bila drugo nedeljo meseca septembra. — Sv. Metod je bil prvi slovenski nadškof.

Požar

V Ščavnici je uničil ogenj posestniku Jožefu Pelclu gosposkarsko poslopje, hleve in svinjake. V svinjaki so zgoarele tudi tri svinje. Škode je 55.000 Din. — Sumijo da je zažgala neka ženska.

Sneg v Hercegovini

V najvišjih gorah Hercegovine je že v ponedeljek 9. septembra močno snežilo. Vsi hribi okrog Sjenice v Sandžaku so pobeljeni in prebivalstvo v gorskih naselbinah je v skrbeh zaradi preranega mrabil prsni koš. Kavčičeva ga je spravila nazaj k zavesti ter do bližnje hiše, od koder so ga z vozom odpeljali v Apalče k zdravniku dr. Hozlu, ki niti najstarejši prebivalci.

PAPEŽEVA ODPOSLANCA

Papež Pij je poslal v Ameriko dva svoja posebna odposlanca, da bosta spremljala papeškega legata, kardinala Hayesa, na evharistični kongres v Clevelandu. Ta dva odposlanca, ki nam ju kaže gornja slika, sta Msgr. Diego Vennini in Msgr. Carlo Grano.

AMERIKANSKI SLOVENE

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki. The first and the Oldest Slovene Newspaper in America.

Ustanovljen leta 1891. Established 1891.

Izhaja vsak dan razni nedeli, ponedeljkom in dnevom po praznikih. Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Izdaja in tisku: EDINOST PUBLISHING CO. Published by: EDINOST PUBLISHING CO.

Naslov uredništva in uprave: 1849 W. Cermak Rd., Chicago. Address of publication office: 1849 W. Cermak Rd., Chicago. Telefon: CANAL 5544. Phone: CANAL 5544.

Naročnina		Subscriptions	
Za celo leto	\$5.00	For one year	\$5.00
Za pol leta	2.50	For half a year	2.50
Za četrt leta	1.50	For three months	1.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:		Chicago, Canada and Europe:	
Za celo leto	\$6.00	For one year	\$6.00
Za pol leta	3.00	For half a year	3.00
Za četrt leta	1.75	For three months	1.75
Posamezna številka	3c	Single copy	3c

Dopolni važnega pomena za hitro objavo morajo biti dopolnjeni na uredništvo vsak dan in pol pred dnem, ko izide list. — Za zadnje številko v tednu je čas do četrtke dopoldna. — Na dopolne brez podpisov se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Huey Long

Razboritega senatorja iz Louisiane ni več. Padel je od strele, ki ga je oddal njegov nasprotnik v državni hiši Louisiane.

Huey Long je bil vrlo razboritega značaja. Povspel se je do svoje politične slave v lastni državi Louisiani na precej podoben način, kakor Hitler v Nemčiji. Skokoma je šel naprej, dokler ni postal dobesedno popolni politični diktator v Louisiani.

To se sliši skoro kakor bajka za svobodno deželo kakor je Amerika. Pa je vendar le resnično, da je bil Huey Long pravi diktator v Louisiani. Njegov ukaz je bil kakor v kaki drugi deželi cesarjev ukaz. Pod svojim uplivanjem je imel državno zakonodajo in je vse postave dobesedno diktiral in ljudski poslanci v državni zakonodaji so glasovali za njegove predloge, kakor lutke. Vse politično življenje je zaviselo od njegove milosti in volje. Pravi politični diktator.

Tudi v zveznem senatu, kjer je sedel več let v Washingtonu, je bil dokaj zgovoren in aktiven. Seveda tu ni prišel nikoli do kakega večjega upliva, vendar pa je s svojim kričavim obnašanjem v marsikaterih vprašanih tako sitnaril, da je delal večkrat resne preglavice administraciji in večinskim strankam.

Pripravljal je celo pot nekaki tretji stranki. Njegovo geslo je bilo: "Share the wealth — razdelimo bogastva!" In ta fraza je že uplivala na milijone. Ko je to geslo razglasil ob priliki nekega njegovega radio govora, je dobil nad dva milijona pisem, v katerih so odobraval njegovo geslo in mu zagotavljali pomoč pri taki akciji, namreč pri deljenju bogastva. Bogastva se pač nihče ne brani in množice so ga vedno pripravljene deliti. Ali koncem konca je bila to le Hueyeva politična demagogija, s katero je frapiral množice. Iskrenosti pri tem ni bilo nobene. To ve vsak, kdor je Hueya Longa poznal.

Leta 1932. je bil Huey Long glavni podpornik Roosevelta na strankini konvenciji v Chicagi. Pozneje, ko Roosevelt ni hotel hoditi strmoglava pota, ki mu jih je kazal Long, je postal na enkrat njegov odločen nasprotnik in je pri zadnjem zasedanju senata vodil hrupno obstrukcijo proti administraciji.

V splošno je bil Huey Long tipičen ameriški političen kričič. Kakor nekak vodja za poulične parade. Praktičnih državnih sposobnosti pa v njem ni bilo. V govorih je rad razsipaval okrog sebe razne poulične fraze in v tem je bil glavni mojster. Drugače je bil plitev, kakor so plitvi ameriški političarji sploh.

Njegove demagogije so se v Washingtonu zlasti zadnje leto zelo naveličali. Deloma radi tega, kjer njegovi politični načrti niso bili v nobenem skladu z političnimi programi večinskih strank, deloma pa tudi radi tega, ker v njih ni bilo nobene prave praktičnosti.

Med tem pa je njegovo diktatorsko vladanje v Louisiani šlo v skrajnost in je postajalo za mnoge prav nezno. Onim, ki so mu služili v slepi udanosti je delil politične nagrade. Svoje politične nasprotnike in vse, ki niso trobili v njegov političen rog je brezobzirno preganjal. In v tem ozračju se je snoval proti njemu večji in večji odpor, dokler ni počil strel na hodniku državne hiše v Louisiani, ki je končal njegovo politično karijero.

Način njegove odstranitve v umornim ni za odobravit. Umor je brutalnost in nečloveško dejanje, ki ga noben pravi kristjan ne more odobravit. Državljeni naj bi se raje organizirali in pripravili za volilni dan in bi ga z glasovnicami pognali iz vlade.

O Hueyu Longu pa, se ne da reči drugega, kakor kardor išče to najde. Navadno se vedno rado zgodi tako, kakor ti druge plačujes — tako drugi tebe...

NA WILLARDU BODO TRGALI GROZDJE

Willard, Wis. Cenjenim rojakom na Willardu in okolici se naznanja, da bo prihodnje nedeljo 6. oktobra zvečer v farni dvorani velika vinska trgatava v korist cerkve. Vsi rojaki od blizu in daleč so uljudno vabljeni na to prireditve, v katero bo vpletenih več raznih šaljivih točk v zabavo mladim in starim. Naš znani vaški župan Mr. Perušek že zbira armado viničarjev in viničark, žandarje in policaje, slugo in stražnike, bogatine in berče. Istotako je gospa županja s svojimi deklemi pridno na delu in se bo omenjeni večer na trgatvi pokazala z raznimi dobrotami. — Da se pa tatovi ne ustrašijo te močne županove armade, jim prav po tihu na uho povem, da bo kljub morebitni smoli, tudi neko tajno mazilo, katero bo potolažilo strogost županovih berčev. Vsem skupaj naj bo povedano: Le pridite v dvorano in poskusite krasti brez greha, kajti tudi tatovom je v mnogih slučajih sreča mila. — Ker se pa gre za dobrobit naše cerkve, je dolžnost vsakega farana, da enako sodeluje s svojo navzočnostjo, ali tudi s kakim darom v ta namen. K obilni udeležbi vabi

Odbor.

VELIČASTNI SPREJEM NADŠKOFA DR. GREGORJA ROŽMANA PRI SV. LOVRENCU

Cleveland-Newburg, O. Ze v sredo 18. septembra so bile vse ulice počističene, hiše pa okrašene z ameriški, slovenski in papeškimi zastavami. V četrtek se je zbralo 31 avtomobilov pred Narodnim domom na 80. cesti in so se odpeljali proti železniški postaji, da pričakajo mil. g. nadškofa ljubljanskega in našega g. župnika Fathra Omana. Nestrpno so pričakovali farani in pogledovali po progih, odkoder ima priti vlak s tako

29. PISMO O DOMOVINI

Piše: P. Aleksander

Toliko hvalijo jugoslovansko prestolico, da si nisem mogel kaj, da bi je ne bil obiskal. Zlasti še, ker imam v Zemunu, mestu kraj Beograda, starega znanca in prijatelja, ki je tudi tebi, bravec A. Slovenca znan, p. Hijeronima Knobleharja, ki je bil upravnik tiskovne družbe Edinost v Chicagu, bil župnik pri sv. Štefanu in v Betlehemu v Pennsylvaniji. Zdaj ima službo gvardijana in župnika v zemunskem samostanu in oskrbuje v dušnopastirskem oziru tamnošnje Nemce.

Res je, Beograd se je v zadnjem desetletju povzdignil do metropole vsega Balkana in ga kmalu ne bo mesta na vsem balkanskem polotoku, ki bi sploh tekmovali moglo z njim. Iz razvalin starega, neokretnege, nepraktičnega mesta, ki je obutilo v svetovni vojni bič pogubonosne vojske, vstaja novo lelemesto. Vstaja z novimi palačami, novimi cestami, z novo nalogo, ki se je tudi živo zaveda: da je središče vsemu balkanskemu življenju in vrednem tekme kulturonosnih mest zapadne Evrope.

Vedel je dobro pokojni kralj Aleksander, da mora novi Jugoslaviji ustvariti tudi novo jugoslovansko prestolico, s katero se bo lahko Jugoslovan postavil. Stari Beograd je bil le glavno mesto stare Srbije. Danes je Jugoslavija oživotvorjen fakt, ki z njim računata kulturni in politični svet. Po svoji legi naj bi postal Beograd kulturno, politično in prometno središče Jugoslavije, obenem pa centrum vsega balkanskega življenja. Dobro je izpeljal ta svoj program.

Ne čudim se zavednim Jugoslovanom, da ima skoro vsak v sruce željo, videti to lepo svojo prestolico. Dasi je zanje dolga ta pot, marsikateri si jo privoščijo, da si uteši hrepenenje in ravnoverze, socialne ustanove in privatne hiše. Ceste še niso nove v Zemunu, drugo je vse prenovljeno. Hranijo pa tukaj tudi tiste stare palače, ki so bile začasa vojske najbolj obstreljevane. Še sedaj zijajo luknjice in luknje iz sten. Tudi kulturni spomin onih časov, ko so Beograjčani toliko hudega prestali. V Zemunu je bila nastanjena avstrijska vojska, ki je na svojem vojnem otoku sredi Donave obstreljevala srbsko prestolico.

Po sinji Donavi sem se iz Zemuna pripeljal v Beograd. Najprvo smo se ustavili na Kalimegdanu, najlepšem kotičku Beograda. Hranijo tukaj stolpe iz starih turških časov, obenem pa njen na oltar. Nato so se vsi podpisali na proklamacijo, katera naj izposluje, da bo Baraga svetnikom prišet. — Zvečer istega dne je bil v dvorani program za odrasle. Nastopilo je kar pet pevskih zborov! Kanarčki, Cvet, Črič zborom, da so se v tako velikem številu udeležili. Vašo se je nabralo nabito polna

je to najlepši park Beograda. S tem parkom bi se lahko vsako ameriško mesto ponašalo.

Ogledali smo si kraljeve palače, palače raznih ministerstev, novi parlament in vse druge stavbe, ki so vredne občudovanja. Ne bom ti jih posebej našteval, dragi bravec. Saj so ti že drugi vse to opisovali. Samo to povem, da so vsej prestolici v diko. Lepše kot vsi nebotičniki Amerike. Ker niso le izraz moderne tehnike, temveč združujejo v sebi tudi čut za umetnost in jugoslovansko domačnost.

Obiskali smo naše vrle slovenske misijonarje. G. Ulago, g. Kotnika. To veš, da je v Beogradu krog 8 tisoč Slovencev. Samo vladnih uradnikov je nad tisoč. Ti Slovenci imajo svojo službo božjo. Vsako nedeljo zjutraj ob 6. v cerkvi Kristusa Kralja. Slovenci imajo svoj pevski zbor, svoja prosvetna društva in udruženja, ki štejejo lepo število članstva. Samo duhovnikov manjka in cerkev jim je premajhna. Zato z vsjo silo delajo katoličani na to, da si kaj kmalu postavijo novo katedralo, ki bo vredna nadškofijske stolice. Nadškof beograjski je znani frančiškan nadškof I. Rodič, ki se ga Amerikanci spominjate z evharističnega kongresa v Chicagu.

Vse ceste Beograda so prevezane s poulično železnico. Avtomobili švigajo sem in tja kot v kakem ameriškem mestu. Ljudstva toliko kot po cestah "downtowna" New Yorka. Vse impozantno, vse mogočno. Ko poderejo še zadnje majhne hišice, ki še vedno ponižno stoje med mogočimi novimi palačami, starega Beograda več spoznati ne bo.

Škoda, da sem se moral že isti dan odpeljati naprej. Čas mi je odmerjen, samo še deset dni, pa jo mahnem nazaj proti sv. Štefanu in proti Chicagu.

Obiskati sem pa hotel še vrle ameriškega delavca med prekmurskimi rojaki v Betlehemu, p. Klemena Verena, ki je danes gvardijan frančiškanskega samostana visoko gori v Subotici, ki leži prav ob meji Ogrske.

Za Zagrebom najlepše mesto. Tudi cerkve, kjer deluje troje slovenskih duhovnikov iz Prekmurja, nisem zlepa tako lepe našel v vsej Jugoslaviji. Ni čuda, da našemu p. Klemenu ne diši več Amerika. Tudi jaz bi ne silil več nazaj, če mi preskrbi mesto v tem lepem kraju. Toliko lepih naukov o svoji nespareti, da hočem še ostati v deželi strica Sama, kot sem jih slišal iz ust dobrega Betlehemčana, prijatelja svojega, tudi zlepa nisem slišal drugod, čeprav so mi jih tudi drugod zapeli za cele knjige.

ZLATO MESTO IN TARZAN

Divje se je Tarzan boril za življenje. Na vsak način se je hotel obdržati na površju vode in priti kako h kraju, a besneča voda mu je delala silne težkote in ga zanašala proti globokemu vodu. Slednjice, po silnem naporu, se mu je vendar posrečilo, da je dosegel trda tla pod nogami. Slutil je, da je rešen.

Začelo se mu je, da vidi nekaj svetlega in se je obrnil v to smer. Oprjel se je neke veje in zlezal na kopno. Komaj par korakov od rake je pa v temi otipal močan zid. Nikake svetlobe ni več opazil, kar se mu je začelo zdeti silno čudno. Nazadnje se je zmisllil na svojega tovariša Valthourja, kaj neki je z njim?

Po neke vrste divji trti je Tarzan splezal po gladkem obzidju nazgor in ko je pripeljal na vrh, je v ne preveliki razdalji zagledal zopet neko svetlobo. Ravno se je oprezno napolnil proti omenjeni svetlobi, ko je v oddaljenih oblakih nenkrat močno zablislo in jasno razsvetlilo vso okolico, kakor podnevu.

V močni svetlobi bliska je Tarzan tudi opazil, da je ona svetloba, ki jo je videl, prihajala skozi neka široka vrata. Tudi nekakega stražnika je opazil pri vratih. Naenkrat je tihoto, ki je vladala do sedaj prekinitivno divje vpitje in skozi vrata so se prikazali vojaki s plamenicami, ki so drveli proti Tarzanu.

DENARNE POŠILJATVE

odpravljamo redno po dnevnem kursu v Jugoslavijo, Italijo, Nemško Avstrijo in vse druge dele sveta. Denar dobijo prejemniki točno in zanesljivo direktno na dom brez vsakega odbitka. Cene so podvržene spremembi kurza. Včrtaž so bile naše cene:

Dinarji:	Za izplačila v dolarjih:
Za \$ 2.75 100 Din	Za \$ 5.00 pošljite \$ 5.75
Za \$ 5.15 200 Din	Za \$10.00 pošljite \$10.85
Za \$ 7.30 300 Din	Za \$15.00 pošljite \$16.00
Za \$ 9.70 400 Din	Za \$25.00 pošljite \$26.10
Za \$11.75 500 Din	Za \$40.00 pošljite \$41.25
Za \$23.50 1000 Din	Za \$50.00 pošljite \$51.50

Lire:
Za \$9.35 100 lir; za \$44.50 500 lir in za \$88.20 1000 lir

Vsa pisma in pošiljate naslovite na:
John Jerich
(V pisarni Amerikanskega Slovencev)
1849 W. CERMAK RD., CHICAGO, ILL.

SLOVESNI SPREJEM PREVZV. NADŠKOFA LJUBLJANSKEGA V COLLINWOODU

Cleveland-Collinwood, O.

V petek 27. septembra okrog šeste ure zvečer je došel v Collinwood v spremstvu polnoštevila č. duhovščine, kot častni in redki gost slovenske župnije Marije Vnebovzete, prevzvišeni ljubljanski nadvladika ter metropolit slovenski, Dr. Gregorij Rožman. Slovesni sprejem se je pravzaprav pričel šele ob 7:30 zvečer, ko se je razvrstila cela fara pred cerkvijo; dekleta v snežnobelih oblačilih, žene v narodnih nošah, fantje in moške pa v težkem pričakovanju, da vidijo odličnega sina Slovenije, ki je prišel med nas, da nam izroči pristno slovensko pozdravo. Končno smo ugledali med dolgim sprevodom prevzvišene nadškofa, ki je počasi ter dostojanstveno vstopil v Marijino svetišče. Med blagoslovom je imel prevzvišeni kratek nagovor in po blagoslovu smo spremljali visokega, cerkvenega dostojanstvenika v Slov. Dom na Holmes ave., kjer se je razvil neprisljven, domač, družabni večer. V krogu č. duhovščine je prevzvišeni zasedel častno mesto in dnevni red se je pričel izvajati po stoloravnateljju Monsignor Hribarju, ki je prosil navzoče, naj bodo mirni in pazljivi, da se radi tolikega navala, kakšna nesreča ne pripeti. Klical je govornike enega za drugim, ter vsakemu, posebej odmeril, le kratek čas, da se s tem kar največ časa nudi na razpolago prevzvišenemu slovenskemu knezu.

Prvi je bil poklican mali Robert Kraus, ki je v slovenskih vezih pozdravil prevzvišene v imenu šolske mladine; v istem imenu je deklamirala Dorothy Hrabar ter poklonila prevzvišenemu nadškofu krasen "šopek evetlice, ki jih je prevzvišeni z vedrim licem sprejel.

Nato je zapel Cerkevni pevski zbor izbrano pesem; tudi med odmori je pevski zbor skrbel, da se je slišalo v dvorani narodno petje.

Poklicanih je bilo mnogo govornikov, ki so v izbranih besedah pozdravili prevzvišene nadvladiko.

Med drugimi so govorili: Mr. J. Tomasich, Mr. J. Pezdirtz, Mr. Frank Drassler, Mr. L. Leskovec, Mr. Fr. Kraus, Mr. Fr. Dolenc, Mr. Mike Anžlin, Miss Molly Hrabar, Mrs. Jenny Pust, Mrs. Margareth Kogovšek, Mrs. Jevnikar in Mr. Frank Martich; v imenu primorskih Slovencev je govoril Mr. Urbanič. Izmed č. duhovščine so govorili: Monsignor V. Hribar, Rev. J. J. O. man, Rev. Matija Jager in Rev. Ludvik Kužnik. Monsignor Hribar je kot stoloravnatelj imenitno umel nasladiti svojo globoko resnost z zdravimi krepkimi dvotipi, ki so ogromno množico oživili v veseljem razpoloženju. Najizrazitejši je bil govor Rev. Matije Jagra, katerega so farani Marije Vnebovzete sprejeli z viharjem odobravanjem, obenem pa tudi izražali ogorčenje nad

protivskim listom "Enakopravnosti".

Okrog tega časopisa se zbira namreč taka "napredna" gospoda, ki se z narodnostjo le šopiri; ti gospodiči hočejo biti nekakšni "narodni voditelji" clevelandskih Slovencev; "narodnost" imajo seveda na koži, a za prevzvišene nadškofa, tega najbolj odličnega slovenskega kneza, ki ga nam sploh Slovenija pošlata zamore — niso imeli ene besede. To je tako nizkotno stališče "naprednega" lista, da je sramota!

Toda ti ultranarodnjaki so pokazali še na drugi svoji "narodni" respekt: Baš v tistem času, ko se je slovenski Cleveland imel pokloniti prvaku in metropolitu slovenskemu, je "Enakopravnost" prinesla na prvi strani "pretresujočo" novico, da se je tam doli v Missouri eden katoliški duhovnik — oženil; kakšna ironija! Medtem ko so bili clevelandski angleški časniki in najbolj svetovni časopisi prezačarani z dogodki, ki so se vršili tiste dni v Clevelandu, se je enakopravna gospoda odpravila prav doli v Missouri iskat novosti ter našla na "strašno novico", ki je te gospodiče prav za gotovo pretresla do možgan, da so pozabili na clevelandsko velike dni, pozabili celo najodličnejšega dostojanstvenika, ki je došel k nam iz Slovenije... Toda mi slovenski Amerikanci ne bomo tega pozabili nikdar! Nikoli ne bomo pozabili tistega toplega sprejema, tistih iskrenih pozdravov, ki smo jih bili deležni od prevzvišene nadškofa Dr. Gregorija Rožmana, ki je prišel med nas kot pravi narodni apostol. Še je topla dvorana Slov. Doma njegovih besed, ki so zvene kot tolažba, kot bodrilo. Nikdar ne bomo pozabili naše rojstne domovine, katero nam je prevzvišeni predočil kot zemljski raj, katerega je Bog ustvaril ko je bil najboljše volje. Kje je še na svetu tak biser zemlje, kjer bi se skladala v tako majhnem prostoru najlepša harmonija: Gore in planine, jezera in doline, sumeči slapovi in deroči travkovi bistrih rek? Kje je tak narod na zemlji, ki si trdo in burno življenje s petjem sladi, kje so še taki fantje in dekleta, katerih lica so cveteča, kot mleko in kri? Nikjer, nikjer!

In našo govornico tako zvenečo in donečo jo pozabiti nikdar, posebej pa našo dečo bomo vzgajali v narodnem duhu, ter jo poučili o krasoti Slovenije in če nam bodo razmere dopuščale jo bomo poslali tja čez morje naj si ogleda ta rajski biser, da tudi naša mladina ne bo nikdar zašla in tega pozabila nikar! S takimi in enakimi trdnimi sklepi smo se razšli, potem ko smo se prav po domače razgovarjali s prevzvišenim nadvladiko, kateri je imel za vsakogar prav prijazno, očetoško besedo.

Trikratna slava tako odličnemu narodnemu apostolu!

Poročevalec

Ob desni strani spomenika je bila improvizirana tribuna, ki je služila obenem za govorniški oder in kjer so zavzeli zastopniki in častni gostje svoja mesta. Mr. Anton Grdina je pozdravil tisočero množico, njegov pozdrav se je potom mikroфона zanesel v najbolj oddaljeni prostor; slavnostni program se je razvil pod vodstvom Mr. Miheleha; godba je zaigrala "The Star Spangled Banner"; nato je Zveza mladinskih zborov obstopila spomenik ter pod vodstvom Mr. Louis Semeta zapela Zormano: "Mi mladi Amerikanci". Na dano znamenje, se je Baragov spomenik odkril, nakar ga je na izrecno željo prevzvišene nadškofa Rožmana, blagoslovil pomožni škof McFadden. Sledilo je slovesno polaganje venecov, ki so jih društva in organizacije pokladale ob novoodkritem spomeniku. Nato je nastopil prevzvišeni nadškof Rožman, viharno pozdravljen, ki je v vznešenih besedah orisal duhovno ter narodnostno življenje Baragove. Prevzvišeni nadvladika je sicer govoril po mikrofonu, toda njegova beseda, umljiva in razložna, ne bi potrebovala nikakega povečalnega sredstva. Zaključil je svoj pomenljivi govor z besedami: "Kakoršen spomenik boš postavil, takšen, glej, da boš sam; to se pravi, kar boš postavil pred seboj, tisto tudi posnemaj!"

Za prevzvišenim nadškofom ljubljanskim je govoril pomožni škof Most Rev. James McFadden, predvsem je izročil osebne pozdrave clevelandškega škofa Most Rev. Joseph Schremsa, ki je radi priprav Evharističnega kongresa zadržan priti na to svečanost; pohvalil je nato Slovence kot verni narod.

Nato je nastopil guvernator države Ohio, Mr. Davey, ki je v svojem globokem in pomenljivem govoru povdarjal, da človeka ne odlikuje toliko borba za obstanek, temveč njegovo moralno, čednostno življenje; ter postavil v tem oziru Slovence za vzgled drugim narodom.

Naslednji govornik je bil zastopnik jugoslovanskega poslanstva v Zdr. državah, Dr. Božidar Stojanović; njegov aristokratski nastop, njegove fine kretnje so imponirale nepreglednim poslušalcem, ki so se gnetli okrog govorniške tribune, še bolj pa so vplivale na množico njegove čiste in doneče besede, s katerimi je povzdigoval slavo, ki danes preveva po Jugoslaviji; prekrasna in romantična Slovenija je poslala v svet že mnogo velikih in slavnih mož, katerih enega ravnokar proslavljamo; danes raduje vsa Jugoslavija ves troimski narod od Triglava do Timoka prisostvuje v tah trenutkih v duhu z nami pri tej Baragovi proslavi.

Po končanem govoru visokega državnika so združeni pevski zbori pod vodstvom Zormana zapeli: "V gorenjsko oziram se skalnato stran".

Za tem je nastopil Rt. Rev. Domladovac, hrvaški župnik sv. Pavla; izročil je pozdrave hrvaške župnije, ki se klanja pred velikim sinom Slovenije.

K besedi je bil nato pozvan obudovani redki gost, Rev. Philip Gordon, indijanski katoliški duhovnik iz rodu Chippewa, ki je najprej govoril v indijanskem jeziku; narod seveda ni razumel njegovih besed, pač pa so presunile vsakogar njegove kretnje, s katerimi je izkaval čast škofu Baragi; svoje oči je vprl sedaj na predstoječi kip in zopet se zamaknil v nebo, hotel je izprositi blagoslova božjega, pri tem je tresel svojo košato glavo okinčano z orlovimi peresi. Nato je čudni indijanski "glavar" v angleščini razložil, kako je bil njegov stari oče krščen po misijonarju Baragi, in kakšna nevarnost je pretela obema, ko ju je vihar zalotil na jezeru Superior; v kratkih potezah je slikal Baragovo življenje tako, kakor mu je bilo izročeno po svojem starem očetu. Svoj govor je zaključil z vzklikom v pristni slovensčini: Živjo Jugoslavija,

ZASTOPA "DUCEJA" Slika italijanskega delegata na Ligi narodov, barona Pompeo Aloisi, kateri v sedanjih pogajanjih v Zenevi zastopa Mussolinija.

Živjo Slovenci! Vse oči so bile vprte v Rev. Gordona, v to živo pričo Baragovega delovanja. Tudi pozneje v evharistični procesiji je Rev. Gordon, s svojim indijanskim nakitom vzbujal splošno pozornost.

Govorili so nadalje visoki državni-zastopniki češkoslovske republike, Poljske ter kraljevine Rumunije.

S krasnimi besedami so počastili pomenljivo slavje: Sodnik Mr. Lausche, Mr. Ray Miller, direktor javnih parkov, Mr. Kurziel, councilman Mr. W. Kennick.

Končno je nastopil Rev. Plevnik iz Jolietja ter povdarjal, da bi danes Baragovega spomenika ne bilo, ako Baragove Zveze ne bi bilo, pozival je navzoče, naj ves narod deluje za trdno in močno Baragovo Zvezo s tem, da bo skušal vsak izmed nas postati Zvezin član. Le z močno in dobro organizirano Baragovo Zvezo bomo v stanu povzdigniti škofa Baraga do oltarja.

Pri tem pozivu, polnem navdušenja, se je dvignil zopet prevzvišeni nadškof Dr. Rožman ter izrazil, da je tudi rojstna domovina pridno na delu, da se njen verni sin Baraga povzdigne do svetniške časti, toda danes nima nič kaj takega, da bi se poklonilo velikemu škofu, prinesel je sicer vsepolno iskrenih pozdravov iz bele Ljubljane, zlasti še pozdrave Baragove pravnuke — gospe Sajovic, — ki živi v Ljubljani; njena stara mati je bila sestra škofa Baraga; gospa Sajovic je želela poslati po prevzvišenemu nadškofu, kakšno primerno darilo ameriškimi Slovincem, toda ni imela ničesar, kar bi bilo trajnega pomena; ker pa je gospa Sajovic tudi umetna slikarica, je poslala sliko svojega visokega prastrica, ki jo je lastnoročno povzela po sliki, ki predstavlja Barago v času, ko se odpravlja kot "kranjski kaplan" v Ameriko. To sliko gospe Sajovic je prevzvišeni ljubljanski nadvladika seboj prinesel ter jo lastnoročno pokazal tisoč in tisoč glavi množici; pri tem so se dvignili viharji navdušenja, katerih ni hotelo biti ne konca ne kraja. Šele potem, ko so se gromoviti aplavzi končno polegli, je mogel prevzvišeni nadaljevati prekinjene besede. To so bili svečani trenutki, ob katerih se je cela Slovenija v duhu klanjala pred odkritim spomenikom. Prevzvišeni

nadškof je nato izročil to prekrasno pomenljivo darilo Baragovi Zvezi. Monsignor Vitus Hribar je bil naslednji in končni govornik; kdor je kedaj slišal Monsignorja govoriti, ta dobro ve, kako predravne so njegove besede. In tudi danes je Monsignor Hribar dvignil svoj glas v obrambo vere in narodnosti.

Naposled se je Mr. Anton Grdina v iskrenih besedah zahvalil za nad vse sijajno udeležbo ter s tem zaključil dosedaj nedosegljivo zgodovinsko slovesnost.

Ostané nam še izpregovoriti nekaj besed o spomeniku, Baragov spomenik je pač priprost, bronast doprni kip škofa Baraga, ki počiva na črnem marmornatem podstavku; še bolj priprost je pa napis, ki se blesti v pozlačenih črkah:

BISHOP BARAGA 1797—1868

To je vse, kar se čita na spomeniku. To kaže, da spomenik potrebuje še mnogo dela; zlasti bi bilo želeli, da se izpopolni besedilo iz katerega bode razvidno, kdo je postavil spomenik (pač slovenski narod, a to vemo je mi sami, treba je, da tudi Amerikanci zvedo, da predstavljamo Slovenci moč, ki nadkriljuje celo velike narode) in kedaj se je vršila slovesnost odkritja. To mora biti vsekakor neizbrisno zapisano, dasiprav bomo mi katoliški Slovenci nosili ta nepozabni dan začrtan globoko v naših srcih.

Čuje se, da bo tudi vlada prispevala svoj delež v izpopolnitve Jugoslovanskega kulturnega vrta; toda vlada bo naredila svoje, in mi se moramo pobrigati, da tudi svoje naredimo.

Vsekakor tvori Baragov spomenik velikanski vspeh Zveze jugoslovanskega kulturnega vrta in pa — kakor je bilo že omenjeno — vspeh Baragove Zveze. Čuditi se je treba, da smo sploh prišli do spomenika, posebno še, ako upoštevamo nizkotno naganjanje in zasmehovanje v protivemskih časopisih, ki so, mesto pomagati in sodelovati, metali polena pred odbor Jugoslov. kulturnega vrta.

Trikratna slava temu Odboru, ki je ne meneč se za kamenje, ki je letelo iz nasprotnega tabora, korakal vztrajno in stanovitno proti svojemu začrtanemu cilju! In danes je ta odbor in vsi, ki so sodelovali ter doprinesli velike žrtve Baragi na čast in narodnim Slovincem v ponos, danes so doživeli vsi stokratno zadovoljenje.

Baragova proslava je bila podobna velikemu narodnemu taboru, kakoršne smo videli pred desetletji v obmejnih krajih naše lepše rojstne domovine, kjer so narodni buditejši prižigali slovensko zavednost. Tudi danes so vrel Slovenci iz vseh krajev ter prihitali, da slišijo narodno besedo, ki se je dvigala v senci Baragovega spomenika.

S Kulturnim vrtem v Clevelandu se dosedaj najbolj postavljajo — Nemci; ne radi tega, ker so tja postavili dva največja nemška pesnika, Schillerja in Goetheja, o katerih je znano, da nista bila nič kaj posebno vneta verska pripadnika, — o

NAZNANILO

Delničarjem tiskovne družbe Edinost se tem potom uradno naznanja, da se bo vršila letna seja delničarjev tiskovne družbe Edinost v torek, dne 22. oktobra 1935, ob pol 8. uri zvečer v lastnih prostorih na 1849 West Cermak Road, Chicago, Illinois.

Vsi delničarji so vabljeni, da se te seje udeležijo. Kdor izmed delničarjev se vsled oddaljenosti udeležiti ne more, taki naj svoje nasvete pošljejo pismeno in odbor bo iste predložil seji.

ODBOR.

Goetheju se celo govori, da je bil priliko videti in slišati prevz. napol pogana; — postavljajo se nadpastirja v svojih naselbinah. Vsem prijateljem najlepšo gledata Schiller in Goethe v pozdrave prevzvišenemu pa nadnaravni velikosti proti Nemčiji.

Mr. M. J. Ekerovich, znani poslovodja jugoslovanskega departamenta družbe Cunard White Star Ltd., New York, bo osebno vodil potnike, ki bodo šli za božične praznike v staro domovino na parniku MAJESTIC, kateri odpluje 6. decembra. Ta parnik je eden največjih in najhitrejših ekspresnih parnikov in je dobro znan vsem našim rojakem. Priporočljiv je za zimski čas posebno zato, ker mirno vozi in hitro prepluje ocean.

Mr. Ekerovich bo z vami od New Yorka do konca vaše vožnje. Na ladji bo priredil razne igre, da ne bo nikomur dolgčas. Z vami bo seveda tudi med carinskim pregledovanjem ter pri pregledovanju pasporta itd. Med potovanjem boste šli tudi skozi prijazno mesto Pariz, od koder bo šel direktni vlak v Ljubljano, Zagreb ali Beograd, in boste prebili samo eno noč na vlaku.

Priredil se bo še drugi božični izlet, namreč na ladji Aquitania, katere je tudi eden največjih parnikov in ki odpluje 14. decembra. Ta izlet bo vodil Mr. A. Markus.

Poročevalec

IZ SLOV. NASELBIN

(Nadaljevanje z 2. strani.)

uslugo bomo vedeli ceniti.

Med koncertom pozdravijo nadškofa: Mr. Tomaz Mervar, v imenu dr. Najsv. Imena, Mr. Marij Miklavčič v imenu dr. Presv. Rešnjega Telesa, v imenu mladeničev je pozdravil J. Ozimek, v imenu deklet pa gospodična Josephine Urbančič in v imenu vseh pevcev je govoril Mr. Ivan Zornman. Potem je bilo vodstvo izročeno došlemu Rev. Omanu, ki nam je povedal, kako je bilo na potovanju. Po končanem govoru nam je predstavil prevz. nadškofa. Njih ljubki nastop, njih prijazna in domača govorica, je očarale vse udeležence. — Ker so se pa prevz. nadškof izrazil, da želijo obiskati vse večje naselbine, bodo rojaki imeli

PUSTOLOVŠČINE JOLIETČANA

Potosi, Mo. — Dvakrat ranjen sedi v tukajšnji ječi neki 23 letni Rich. Freeze, ki se je odpravil iz svojega domačega mesta Jolietja, da bi po svetu prišel do denarja. Spravil se je nad neko tukajšnjo banko, v kateri je poznal blagajničarja. Ko je ta videl, kaj fant namerava, je stopil na zvonec za alarm in nadebudni dečko je dobil dva strela, ko je skušal pobegniti. Njegova družina živi v Jolietu na 111 Second ave.

Naznanilo in zahvala

Globoko potrtega srca naznanjamo sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da je v Gospodu zaspal naš brat.

Rihard Mladič

Po enoletni mučni boleznii je previden s svetimi zakramenti za vedno izdihnil svojo blago dušo dne 1. septembra 1935, v starosti 65 let. K večnemu počitku smo ga položili na Resurrection Cemetery dne 3. sept. s sv. mašo za pokojnikom.

V dolžnost si štujemo, da se najpričneje zahvalimo Rev. Joseph Cagram za ves trud za časa njegove boleznii ter podeljene sv. zakramente ter spremstvo za časa pogreba do groba; naj Vam ljubi Bog stotero poplača!

Prisrčno se zahvalujemo vsem prijateljem, ki so ga obiskali za časa njegove boleznii na domu, kakor tudi v bolnišnici sv. Antona. Nadalje srčna hvala darovalcem svetih maš, ki so: Druž. John Mladič, druž. Leo Mladič, druž. Mrs. Starc, Mrs. Ana Asich, Leo Mladič Jr., druž. Mr. in Mrs. Fabian, druž. Louis Duller, druž. Math Kremesec, druž. Frank Kozjek, druž. Mr. Stofanc, Miss Jean Mladič; vsem darovalcem maš naj ljubi Bog stotero poplača. Vence so darovali: Anton Mladič, druž. Leo Mladič, druž. Frank Kozjek ter društvo S.S.P.Z., ki so ga tudi spremlili do groba. Vsem skupaj prisrčna hvala ter posebna hvala tudi g. Louis Zefranu za lepe pogrebne opravila. Hvala tudi Mr. Franku Kozjeku za molitev pri rakvi. Bog plačaj.

Tebe pa, dragi brat, priporočamo v molitev ter blag spomin! Žalujoci ostali:

ANTON MLADIČ, JOHN MLADIČ, LEO MLADIČ, bratje. — V stari domovini AMALIJA MLADIČ, žena; ANNA, LIJDA, FELICITA, hčere; JOSEPH, sin.

Chicago, Ill., 27. septembra 1935.

V SENCI BARAGOVEGA SPOMENIKA

Collinwood, O.

V nedeljo 22. sept. je oblegalo obsežni prostor pred Baragovim spomenikom celo morje jugoslovanskega naroda; kamor je segalo daleč oko, se ni videlo drugega, kot velikanske mase ljudi, ki so se razvrstili v prijetni senci dreves okrog spomenika. Vsa drevesa so bila okrašena s trobojnicami, trakovi in lokardami; skozi to okrašeno zelenje je sijalo prekrasno jesensko sonce, ter zlatilo s svojimi žarkmi vsa to pestro množico; zdelo se je, kakor da bi tudi nebo povzdigovalo današnjo svečanost ter s prekrasnim vremenom pritisnilo slovesni pečat na zgo-

dovinsko poglavje clevelandskih Slovencev. Nehote se je moral človek zamisliti v to bajno krasoto, ki je sličila slikovitosti v pravljicnem gaju; toda vse te množice niso prihitele semkaj, da bi oboževali "naravo", temveč iz tega morja ljudi se je zrcalil jasni odsev neomajane vere in narodnosti. Ta dokaz lahko povzamemo iz najbolj obsežnih slovenskih zabav (piknikov), ki se sicer prirejajo v prosti naravi, a pomenijo, v primeri z Baragovo slavnostjo, le klavirni fiasko; to znači, da Jugoslavi v ogromnem številu niso še tako spnati, kakor bi jih rado prikazalo protiversko časopisje.

ROJAKI, postrežite si pri svojih obedih z okusnimi klobasami!

Obrnite se na nas, kadar želite dobiti izvrstne krvave in mesene klobase Na izbiro imamo tudi vseh drugih vrst suhega in svežega mesa

Se priporočamo

JERIN & SENICA

2059 W. 23rd Street, Chicago, Illinois Tel. CANal 8172

Deklica z odprtimi očmi

PIERRE L'ERMITE
Prevod iz franco-
skega izvornika

Se slišala ni pridevka Austerlitz, in se ni zmenila zanj.

Kajpada, to bi si bil moral Roger Mau-
de že kar misliti!

Ogledoval je potnike, ki so izstopili iz
vlaka iz Nantesa, in se trudil, da bi odkril
v množici bele avbice, ki so vidne že od
daleč.

Vsega so bile tri, nič več; a pod njimi
ni bilo znanega obraza.

Roger je vprašal, ali ne pride morda
pomožen vlak.

Odgovor se je glasil, da dospe zares čez
kako uro drug vlak iz Nantesa.

Čakal je torej drugega vlaka; opravil
pa ni seveda nič boljše.

Za vsak slučaj je vzel voz in pohitel na
kolodvor Montparnasse.

Tudi tam — nič!

Odšel je v velikih skrbah.

V nič manjših pa nista bili obe potnici
na kolodvoru Pariz-Austerlitz!

Parižan, ki pozna Pariz ter nešteta nje-
gova prometna sredstva, je tam doma in
je vaju prihajati pozno zvečer domov, si
ne more niti od daleč predstavljati, kak-
šno malodušje se poloti preprostega in
neveščega ter občutljivega človeka z de-
že, če ostane nenadoma sam ponoči na
hodniku pred velikim pariškim predmest-
nim kolodvorom.

Neskončne ulice, razsvetljene od rav-
nih vrst plinovitih svetiljk, ki se v ne-
skončnosti nekje izgubljajo v mraku...
kaleidoskop vozov... brezbriznost množice...
občutek neizmerne zapuščenosti in
samote... vsiljujoče se prepričanje o
lastni ničevosti... vprašanje, kam polo-
žiti med temi nešteti tujimi domovi svo-
je utrjeno telo k počitku, kjer nihče ni-
kogar ne sprejme pod streho... vse to je
strašno, gorostasno...

Izgnanec je povsodi zapuščen.

Takisto je zapuščen človek z dežele v
Parizu. Uboga revna stvarica je, ki nase-
de podlim koristolovcem, katerim zaupa.

Ko sta se teta Cecilija in Rolanda pre-
pričali, da je njuna prtljaga varno spravl-
ljena v shrambi, sta odšli proti austerli-
škemu mostu.

Vsak hip bo polnoč.

Čemerni dež neprestano lije; svetiljke,
ki so redkejše, komaj prodirajo s svetlo-
bo gosto dežno mrežo.

Nikjer nobene kočije... V daljavi se
pojavi zdaj pa zdaj tramvajski voz, ki se
pomika s polno brzino.

Naposled se pojavi stražnik... debel
stražnik, ki izgleda kakor moker pes.

Teta Cecilija, ki je podobna namočene-
mu kruhu, pošlje Rolando, naj vpraša
stražnika:

"Oprostite, gospod, ali mi morete pove-
dati, kje je ulica Charles-Nodier?"

"Moja mala, ulica Charles-Nodier go-
tovo ni tu..."

"Ali je daleč od tod?"

"Čeprav sem stražnik, še nisem imel
časti spoznati se s to ulico. Velika, slavna
gotovo ni ta-le ulica... Kako ji že pra-
vite?"

"Ulica Charles-Nodier."

"Smešno ime!"

Voda teče z njega kar v potokih; straž-
nik privzdigne svojo kavčukasto pelerino,
poišče zvezek ter lista v njem s svojimi
grobimi rokami, toda svetloba je presla-

ba, da bi kaj videl. Zato se približa plinovi
svetiljki.

Dež se vlije z največjo silo... Voda te-
če v curkih od povsod. Strani beležnice se
lepijo druga na drugo...

Tedaj pride mimo drug stražnik, suhe,
dolge postave.

Prvi ga vpraša:

"He, slišiš, ali poznaš ti neko ulico
Charles-Nodier?"

"Ulica Charles-Nodier?"

"Da..."

"To mora biti nekje na Montmartru..."

"Točno, vzklikne Rolanda... na Mont-
martru..."

Tedaj jo pogleda drugi stražnik brez-
obzirno... zapazi njeno tuje lice, njeno
nenavadno avbico...

Toda še ostreje pogleda ono drugo žen-
sko, ki se tamle v strani moči in molči sa-
ma vase.

"Slišite vi gospodična, Montmartre se
mi ne zdi primeren kraj za vas. Zlasti ne
ob tej uri! Kdo vas sili tja? Zdi se mi, da
ste v spremstvu."

"Da, moja teta me spremlja."

"To naj bi bila tistale ženska tam?"

"Da."

"To je... vaša teta?"

"Da, seveda je."

Stražnik pomežikne z očesom svojemu
tovarišu, toda na kakšen način!

"Poznamo take ptičke, zmerom jih
spremlja teta! Poklič jo! Zdi se mi, da se
tej dami prav nič ne mudi priti v stik z
nami!"

Nenadoma se vrne stražnik k Rolandi:

"Najprej povejte, odkod prihajate?"

"Od Noirmoutiera..."

"Od...?"

"Noirmoutiera."

"Kje pa je ta petelinček?"

"To je vendar otok..."

"Da, gospod."

"Da, gospod."

"To je malo čudno! Zdi se mi, da me ho-
čete malo povleči. Ampak veste kaj — iz
te moke ne bo kruha! Pokažite mi svoje
listine."

"Nimam listin — kakšne listine?"

"Ta je pa lépa! Prihajate bog si ga vedi
odkod, pa nimate listin pri sebi? Vi eno-
stavno potujete z rokami v žepih, brez
vsake listine! Naposled, ste vendar "nek-
do"! Kakšen je vaš položaj? Vaše ime?"

"Rolanda You..."

"You? To naj bi bilo ime... Kje pa
imate dokaz, da je to vaše pravo ime? Da
niste morda kaka potepenka?"

"Oh, gospod!..."

"... Kaka lajdra? To ni v redu, da se
potepa deklet vaših let po avsterliškem
mostu opolnoči; tako napravljena; in name-
njena na Montmartre!"

Stražnik viha svoje brke in postaja čez-
dalje strožji:

"Tale zadevica se mi ne zdi popolnoma
jasna."

"Tedaj se je naposled približala teta, ki
jo je prizval debeli stražnik.

Suhec zapove Rolandi z ostrim in pre-
tečim žandarskim glasom:

"Zdaj boste tiho in gorje Vam, če kate-
ro zinete! Vprašal bom Vašo tako zvano
tetko in edino ona naj mi odgovarja!"

(Dalje)

DVA VELIKA BOŽIČNA IZLETA V JUGOSLAVIJO

Prerejata ju vaša priljubljena zastopnika, ki uživata
velik sloves med Jugoslavi, in vi boste z veseljem
potovali s svojimi rojaki.

MAJESTIC 6. decembra
AQUITANA 14. decembra

Izvežhan potniški spremljevalec vas bo spremljal do vašega ci-
lja, preskrbel vam bo dovolj zabave na parniku, skrbel bo za
vaš potni list, priljago in druge potrebe na potovanju, da bo
vaša vožnja brezskrbna. Izborna domača kuhinja. Odločite se
zgodaj in si preskrbite zaželjen prostor.

Za podrobnosti vprašajte pri:

FRANK SAKSER, Jr. LEO ZAKRAJŠEK
Potniški oddelek 'Glas Naroda' General Travel Service, Inc.
216 W. 18th St., New York 302 E. 72nd St., New York

CUNARD WHITE STAR LTD.

Jacob Gerend Furniture Co.

704-706 North 8th Street, Sheboygan, Wis.
Priporočamo naš pogrebni zavod. Dobite nas podnevi in ponoči.
Imamo tudi vsakovrstno pohištvo po zmernih cenah.
Telefon: 85 — Res. 4080-W

VELIKA RAZPRODAJA slovenskih gramofonskih plošč

3 plošče za 99c

RAZPRODAJA TRAJA DO 1. NOVEMBRA 1935,
ALI DOKLER ZALOGA NE POIDE.

Zdaj je čas, da si preskrbite za mal denar
lepo domače slovensko petje, lepe slovenske val-
čke, korčnice, poskočnice, itd. rekindirane na
Columbia in Victor ploščah. Take prilike naj-
brže več ne bo. V vašem interesu je, da si na-
bavite tekom te razprodaje čim več teh plošč
morete.

Na razprodaji so samo tu v tem seznamu na-
vedene plošče in ne druge.

Za slučaj, da zaloga, katere tu navedene plošče poide in bi jo vam
v takem slučaju ne mogli dati, navedite vedno v takem slučaju številko
kakke druge plošče, ki bi jo radi na mesto prvih, če bi nam slučajno
pošle.

Z naročilom je poslani potrebni znesek v Money Order, ali gotovini.
Po C.O.D. (po poštne povzetju) teh plošč ne pošiljamo radi previsokih
poštnih stroškov za C.O.D. V slučaju, da kdo želi, da se mu plošče
pošlje po C.O.D. mu radi ugodimo, toda poštno stroške za C.O.D. do-
damo h kupni ceni in jih mora naročnik plačati sam. Navadno poštnino
pa plačamo mi.

Plošče, ki so na razprodaji so:

- Columbia plošče:
- 25010—RADU SE ČLOVEK MOJ, SVETI VEČER, poje duet Perdan & Perdan.
 - 25057—SLOVENEK SEM, PERICE, poje moški kvartet Jadran.
 - 25084—NOČNI ČUVAJ, PEVEC NA NOTE, pojejo člani kvarteta Jadran.
 - 25091—VSI VERNI KRISTJANI, OJ PASTIRČKI BOŽJI LJUBLJENCI, poje Anton Šubelj.
 - 25116—DOBRO SREČO ZA KRAVO RDEČO, ŽIVELA JE ENA DEKLICA, Adrija, spremlja Dajčman.
 - 25130—VELIKONOČNA, 1. in 2. del, moški in ženski glasovi.
 - 25131—LOVSKA, KDOR HOČE FURMAN BIT, ženski duet.
 - 25138—VESELA URŠKA, valček, RIBENČAN URBAN, polka, igra Hojer Trio.
 - 25139—KADAR BOŠ TI VANDRAT ŠEL, duet, USPAVANKA, duet, pojeta gdni Louše in Udovič.
 - 25151—MAMICA MOJA, KESANJE, poje g. Anton Šubelj.
 - 25165—PRI OKNU JE DEVA SLONELA, SPOMINEK, duet, pojeta Belle in Plut.
 - 25166—MICKA, valček, V TIVOLI, valček, igra znameniti Lorandov orkestra.
 - 25168—OJ DEKLICA POVEJ MI TO... KO NA PLANINE, pojeta Bele in Plut.

Victor plošče:

- 23005—ZA VELIKONOČNO NEDELJO, 1. in 2. del, korni pevci Adrije.
- 23008—POD DVOJNIM ORLOM, krasna korčnica za ples, DUNAJ OSTANE DUNAJ, citre in Trio.
- 23010—DVA GORENJSKA SLAVČKA, SPOMIN NA BLEJ, ženski duet s sprem. klavirja.
- 23012—TO JE NEMOGOČE, dvokoračen ples, TAJNA LJUBEZEN, valček, igra orkester.
- 23018—KRASNA MARIČKA, šotis, V DIVNI DOLINI, znameniti Landlerjev orkester.
- 23025—PO JEZERU BLIZ TRIGLAVA, OH, OH, URA ŽE BIJE, poje Mirko Jelačin.
- 23026—POBIČ SEM STAR ŠE LE 18 LET, JURIJ BENKO, VZEMI LENKO, poje Jurij Jelačin.
- 23027—PA KAJ TO MORE BIT... MENE PA GLAVCA BOLI, poje Mirko Jelačin.
- 23028—VSI SO PRIHAJALI, MLINAR, poje Mirko Jelačin.
- 80332—AMERIKANEC NA OBISKU, 1. del, AMERIKANEC SE POSLAVLJA, 2. del, pevci Adrije s sprem. harmonike.
- 80333—V KRČMI, 1. in 2. del s petjem, pevci Adrije s harmoniko.
- 81204—CARLOTTA, šotis, NA BREGU, valček, igra znameniti češki kvartet.
- 81454—OB TRGATVI, 1. in 2. del, pevci Adrije.
- 81455—KRANJSKA KORČNICA, HOLZHACKER, korčnica, igra znameniti Olbrigs trio na citre

Manj, kakor tri plošče se ne razpošilja.

Naročila je poslani na:

Knjižarna Amerikanski Slovenec
1849 West Cermak Road, Chicago, Illinois

PISANO POLJE

J. M. Trunk

Slovaška zadeva

Na svojih potovanjih pred svetovno vojsko sem večkrat naletel na Slovake, ki so bili iz takozvanih "inteligentnih" krogov. Dasi sem pri naših slovenskih nemškutarjih dobil prav slonovo kožo so me le ti slovaški mažaroni naravnost osupnili. Morda so bili ravno Slovaki poleg Slovencev v največji nevarnosti, da podležejo pritisku raznarodovanja. Zadnjič sem naletel na zgodovino "Družbe sv. Vojteha," ki je slična naši "Družbi sv. Mohorja." (Glej "Mladika" štev. 9—1935.) Kdor hoče nekaj vpogleda v borbo, naj prečita. Prišla in napačila je doba osvobojenja, prišla morda prav v zadnjem trenutku, ob enajsti uri. Slovaki pa nikakor niso z novim prevratom zadovoljni, kakor je razvidno iz dnevnega časopisja. Kje je uzrok? Zadovoljen dandanes prav nihče ni, oziroma ni naroda, kjer bi bili vsaj v večini zadovoljni. To je eno. Gotovo so bili napram Slovakom Čehi v svoji svobodomiselni nestrpnosti premo obzirni, in so si drugače dobri slovaški narod odtujili. Menda so precej odnehali v svoji nestrpnosti. To je drugo. Zdi se pa tudi, da so Slovaki le postali v svojih nadah enako nestrpni. Ne gre vse v enem dnevu. Vsak razvitek potrebuje časa, vsega nihče ne doseže kar hipoma, saj zgodovina skokov ne pozna. Z malim in po malem se sčasoma veliko doseže. In tu utegne biti tretji uzrok za nezadovoljstvo. Za začetek je glavno, da je odstranjena glavna zapreka, tuja mora, da so vrata odprta, in lahko se vrže skozi šala glavo, Viljem, kakor vrata, kar ne spada v hišo narodne svobode. Prej je šlo kakor povodenj skozi vrata v hišo, ven pa se ni moglo dosti spraviti. Tudi zdaj ni vse dobro, kar gre skozi vrata v hišo, ampak v hiši so zdaj krepke roke in te bodo že hišo polagoma očistile. V tem je smisel vsakega narodnega osvobojenja, in to prav v začetku takega osvobojenja. Tako pri Slovaki, kakor pri Slovincih in še drugje. Potrpežljivost je božja mast.

W. I. R.

Kaj pomeni to? Kdor je le količkaj seznanjen s tem kakor je bilo v Nemčiji pred vojsko in tudi med vojsko, dobro pozna ta pomeni: W — Viljem (Wilhelm), I — Imperator — vladar, R — Rex — kralj. Kjerkoli je bila le sled nemškega cesarja Vilje-

ma, je lesketalo tudi ono: W. I. R. Še je ta napis tam na onem holandskem starem gradu, kjer živi nekdanji W. I. R. v prostovoljnem in primoranem prognavstvu. Napis je še ostal, vse drugo je izginilo. In nekaj je predstavljal ta W. I. R., ko je bil na čelu najmočnejše armade, in je le malo manjkalo, da ni z njo podjarmil prav vsega sveta. Kaj bi šele tedaj pomenilo ono W. I. R.? Spodletelo je, ostal je le napis na gradu, in v gradu sameva in se postaruje nositelj tega sijajnega imena. Napoleon je bil vjet na otoku Helena, pa je imel vendar vsaj upanje na beg, in je res zbežal za kratek čas. W. I. R. niti tega upanja nima, ker lahko bi zbežal, pa mu bi prav nič ne pomagalo.

Kako je bilo s tisto vojsko, o tem je težko soditi. Sodil bo in soditi more le Vsepravični Vsekako je pred našimi očmi, da se sijaj lahko izpremeni v prav obožno klavernost.

Laški Mussolini se rad postavlja v pozo velikega Napoleona. Ali misli morda tudi na W. I. R., ko je bil nemški Viljem na vrhuncu svoje slave in moči, ne vem. Prav po imperatorski maniri pa se pose pa tudi, da so Mussolini s svojimi milijoni, in dozda manjka sa-mole še malo, da ne začne te-či kri v 'potokih, kakor pod armadami W. I. R. Kaj, ko bi se utegnlo tudi Mussoliniju dogoditi, kar se je Napoleonu in nemškemu Viljemu? Prav resen angleški list govori od-krito o — megalomaniji tega Mussolinija, ki sanja o nekdanjem rimskem imperiju. Na-oleon je bil nizkega stanu, ni čuda, da mu je slava zme-odprta, in lahko se vrže skozi šala glavo, Viljem, kakor omenja bivši minister grof Černin, je bil obdan od takih, ki so mu peli slavo, tudi ni čuda, da mu je končno zašlo v glavo, in Mussolini je bil reven učitelj, prav nobeno čudo bi ne bilo, ako bi grabil po zvezdah. Če pa telebne, bo strašno telebnil.

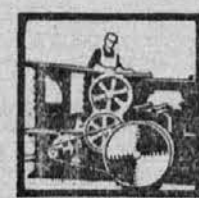
"Slovenski katoliški dnevi" nas družijo, da se razkropljeni med tuji, ne izgubimo med njimi.

Novi zemljevid Jugoslavije

razdeljen v banovine, nove politične pokrajine Jugoslavije, je izšel in smo ravnokar prejeli novo pošiljatev in ga imamo zopet v zalogi. Vsem onim, ki so zadnje čase iste-ga naročili, ga bodo te dni prejeli po pošti.

—Novi zemljevid je inter-
resanten zlasti za one, ki ne
poznajo nove razdelitve Ju-
goslavije v banovine. Ta v
barve tiskan zemljevid po-
kaže vse to. Kdor ga želi, si
ga naj naroči. STANE S
POŠTNINO 30c. in se naroča
od
Knjižarna Amer. Slovenec
1849 West Cermak Road,
Chicago, Ill.

Napačna je misel-

če misli trgovec, ali društveni uradniki, da so izdatki za tiskovine nepotrebni izdatki.

Lepa tiskovina napravi vedno najlepši vtis na vsakogar. Lepa tiskovina z vašim imenom je najzgovornejša reklama za vas!

Naročite tiskovine od:

Tiskarna Amerikanski Slovenec

1849 West Cermak Road Chicago, Illinois

Učite se angleščine

iz Dr. Kernovega
ANGLEŠKO-SLOVENSKEGA BERILA
"ENGLISH-SLOVENE READER"

kateremu je znižana cena
in stane samo: **\$2.00**

Naročila sprejema
Knjižarna Amerikanski Slovenec

1849 West Cermak Rd. Chicago, Ill.